

Odysseus en de Sirenen in Zeeland

1 januari 1994

Auteur: Kees Combat

Volume: 04

Nummer: ?

Pagina's: 80-83

Documenten

- [tsjip_jrg04_057.pdf](#)

kees combat odysseus en de sirenen in zeeland sirene odysseus die twee zijn onlosmakelijk in december 1992 konden we ze in een aanzienlijk bescheidener kader plaatsen dan dat van de wereldliteratuur odysseus zo u de beschermheer worden van het leesbevorderingsproject dat in 1993 in zeeland van start ging sirene lokte lezers van 12-18 in de regio arnhem nijmegen oftewel het kan gebied tsjip 24 in april 1994 deden we verslag van het gelderse sirene project tsjip 41 maar al in maart 1993 heeft odysseus zich in zeeland laten verleiden en is sirene de benaming geworden voor beide projecten met aanvankelijk wvc en thans de stichting lezen als subsidierende instantie alle redenen om na te gaan hoe er ook in middelburg en vlissingen en goes axel terneuzen en hulst aan leesbevordering wordt gedaan voor de achtergronden van het project kan hier verwezen worden naar het gesprek dat mar gitka van woerkom in genoemde april tsjip had met de projectleider van sirene kan gebied enny snoeren de functie die beide projecten hebben als speerpunt de rol van sardes en sss u vindt ze in die bijdrage beschreven in zeeland wordt het project geleid door hannie bruijnooge een boek is een brief aan onbekenden citeert zij adriaan van der veen op een vriendelijke kaart uit middelburg en vanuit dat motto is zij met medewerkers overal van daar maar vooral ook docenten uit zeeland aan de slag gegaan om van dit project iets te maken zij kon beschikken over een bestaand netwerk van literaire activiteiten van de stichting lurv en dat er goede banden zijn tussen de zeeuwse bibliotheek in middelburg waar bruijnooge werkt en de scholen blijkt al uit een der eerste nieuwsbrieven die de projectleider uitlaait gaan want terwijl in het schooljaar 1993-1994 voor docenten jongeren en bibliotheekmedewerkers cursussen werden gegeven voor een gezamenlijke benadering van het lezen en docenten aan een cursus jeugdliteratuur begonnen waar aan door andere harr y bekkering en cor geljon werd meegewerkt schreef maarten de klerk in de tweede nieuwsbrief over de rockmusical odyssea als dat niet het lezen bevorderde de christelijke scholengemeenschap walcheren in middelburg kent nog de klassieke grote avond in de plaatse lijke schouwburg men heeft er een traditie opgebouwd

om die met toneel te vullen en liefst drie avonden waren er deze keer nodig om de vele belangstellenden voor de rockmusical rond de klassieke held te kunnen brengen de leraars muziek en klassieken van de csw of zegt men daar het csw hebben er maanden werk aan gehad een drinklied van penelope door de vrijers dat sluit aardig aan op de hedendaagse weekendbesteding de musical bracht zo'n honderd leerlingen van de derde tot de zesde klas en anderen in beweging de klerk havo en vwo leerlingen hebben samen kans gezien om de moraal die eeuwen geleden al in de legenden verstopt zat op eigentijdse wijze uit te beelden en homerus zou met tevredenheid zien hoe zij hun draai geven aan '80 combat odysseus en de sirenen in zeeland een maatschappij waar goden en helden centraal staan en waar nog heel wat stof voor schoolavonden uit geput kan worden nu geeft dit verhaaltje vooral aan in welk klimaat het zeeuwse sireneproject kan werken er is in zeeland zo constateerde outsider cor geljon een uitstekend netwerk van onderwijsrelaties van scholen en bibliotheken en er zijn al veel in te passen activiteiten echt aan het werk moesten bruijnoogen en de haren voor bijvoorbeeld het thema boek en him dit was in 1993 belangrijk voor zo'n driehonderd leerlingen en hun docenten nederlands zij werkten met een lespakket rond krabbes roman het gouden ei en de verfilming daarvan onder de titel spoorloos brugklasleerlingen organiseerde n zelf een ontmoeting met jeugdboekenschrijfster ank de vries en 5 vwo'ers zagen hun idool ronald giphart in levenden lijve op de studiedag leesplezier en literatuuronderwijs die sirene op 17 november 1993 in westkapelle organiseerde was half onderwijzend zeeland aanwezig niet verbazingwekkend dat herman pleij en harry bekkinghxm voor tsjip lezers welbekende standpunten uiteenzetten over de verplichte literatuurlijst fleij riep maar weer eens dat het literatuuronderwijs in de afgelopen decennia aan volstrekte willekeur te grond dreigde te gaan terwijl er in de jaren 70-80 en 90 toch meer over literatuuronderwijs is nagedacht en geschreven dan ooit en hekelde het herkennen d lezen terecht is natuurlijk zijn voornaamste opvatting namelijk dat literaire werken ook in de literaire vorming in hun historische context moeten worden geplaatst mij dunk t dat het een he t ander absoluut niet uitsluit bekking dacht al wat meer vaniit de pedagogisch didactische situatie en erkende dat herkenkend lezen kan bijdragen tot de motivatie maar literatuur 81 combat odysseus en de sirenen in zeeland derwijs is pas goed wanneer het de leerlingen inleidt in wat is aangeduid als het literaire systeem cor geljon tegelijkertijd docent in het voortgezet onderwijs en vakdidacticus aan de universiteit droeg het ideeengood van de spl uit toen hij in zijn lezing over literatuuronderwijs van brugklas tot schoolonderzoek besprak als literaire competentie tekstervarings en tekstbestuderingsmethode de respons van de leerling het leesdossier en de samenhang tussen de nationale en de Europese letteren op het symposium kwam ook de relatie ter sprake tussen school en bibliotheek die intussen in het gelderse sireneproject zo nadrukkelijk aandacht heeft gekregen daar zijn in november 1994 de twee contactorganen bibliotheek school amhem en nijmegen geïnstalleerd die gaan kijken hoeveer een samenwerking tussen de plaatselijke bibliotheek en de schoolengemeenschap in de buurt kan gaan we berichten daarover belangrijke start in 1994 was voor het zeeuwse project de cursus jeugdliteratuur opgezet door do-

cent max verbeek die de contouren van de jeugdliteratuur schetste met op de laatste bijeenkomst van de vier medewerkers van de vier poëzie ronlubbersen dramatisering liesbeth kerpel film en boek zes scholen verspreid door de provincie werden in de gelegenheid gesteld om op kosten van sirene een zgn literair café 1 te organiseren in samenwerking met de plaatselijke bibliotheek het enthousiasme bleek groot een andere vorm van samenwerking tussen school en bibliotheek ontstond in vlissingen daar werkt een team van drie docenten nederlands twee docenten tekenen een muziekleraar en een corrector samen met de plaatselijke bibliotheek aan een zgn poëzieleesdossier voor de onderbouw de beleving van de poëzie staat hier centraal en in het schooljaar 1993 1994 werden gedichten behandeld van wilmink bernlef van lieshout en ekkers titels respectievelijk voor de nieuwsgierige docenten pakje met de post alleen thuis glas en foto de openbare bibliotheek vlissingen verstrekt het oeuvre van de dichter en aanvullende informatie staat er wat deftig in de nieuwsbrief heel passend in het zeeuwse project was de tweede studiedag de odyssee in de klas georganiseerd op 23 maart 1994 daar was nico out die kort zijn lessenpakket odysseus toelichtte daar sprak caroline heijer enthousiast en met grote kennis van zaken over de rol van de school bibliothecaris zij beheert de bibliotheek van het rijnländs lyceum te oegsgeest en liet zien hoe veel er bereikt kan worden wanneer bibliothecaris en docenten heel veel contact met elkaar onderhouden een zeldzame situatie niemand beter dan classicus rudi van der paardt is in staat om de invloed te laten zien van de odyssee op de wereldliteratuur en in het bijzonder de nederlandse literatuur en vakdidactica klassieken caroline fisser heeft grondig studie gemaakt van de wijze waarop homerus de beeldende kunst heeft geïnspireerd al die verzamelde kennis komt tot zijn recht in de literatuurlessen rond de odyssee waarvan cor geljon en lily coenen verslag deden 82 combat odysseus en de sirenen in zeeland die 23 e maart was voor het zeeuws e project een belangrijke dag want s avonds werd een andere activiteitenreeks afgerond rond leon de winter de auteur heeft zich de laatste jaren meer en meer overgegeven aan het thema van zijn joodse identiteit en dat gegeven stond met de problematiek van het verfilmen van literatuur centraal in de ontmoetingen die hij gedurende drie dagen had met leerlingen van zes scholen en wat wordt er gedaan om de bibliothekmensen bij de problematiek van het lezen door leerlingen te betrekken in aansluiting op een cursus projectmanagement die in de tweede helft van dit jaar aan bibliothecarissen werd aangeboden om meer greep te krijgen op het werken in projectvorm organiseert sirene zeeland in 1995 een studiedag voor bibliothecarissen al bij al toont het zeeuwse sirene project vooral een convergerende functie te hebben wat er al was wordt ingepast in het programma met studiedagen en korte cursussen biedt sirene de literatuurdocenten zekere bijscholing en voor leerlingen zijn de ontmoetingen met schrijvers meer mogelijk geworden dan zonder sirene het geval was dat de projecten van bijvoorbeeld de christelijke scholengemeenschap walcheren en de scholengemeenschap schelde mond in vlissingen via de nieuwsbrief van het project meer bekendheid krijgen is meegenomen 83